REDEVOERING VAN DE

HEER DR L. GINJAAR

WORDT NIET LETTERLIJK UITGESPROKEN

1. Van heinde en ver bent U gekomen, op eigen kracht of in groepen, jonge leden maar ook veteranen van het allereerste uur.
Geweldig dat zovelen zich hier verzameld hebben om gezamenlijk op een 40-jarig bestaan terug te zien.
En dat dan bovendien op een wijze, die duidelijk laat zien dat de WD springlevend is, vol energie, vol enthousiasme.
Gaarne heet ik U hartelijk welkom, gij leden van de VVD, ereleden, bewindslieden. Kamerleden, bestuurderen, maar bovenal diegenen die zich vrijwillig met grote energie dagelijks aan onze VVD wijden.

2. Maar niet alleen hen heet ik welkom want het is bemoedigend om te zien hoevelen buiten de VVD de moeite hebben

genomen om aanwezig te zijn, hier bij ons 40-jarig bestaan.
(volgen enkele namen en maatschappelijke groeperingen; later in te vullen)
Uw aanwezigheid hier wordt door ons op hoge prijs gesteld.

3. 24 januari 1948. De VVD was een feit en veertig jaren van veelbewogen bestaan zouden volgen.
Met vele, vele hoogtepunten, maar ook dieptepunten.
Een gestage groei van een klein partijtje naar de positie van derde partij in het politieke krachtenveld.
Een- periode waarin haar beginselen steeds duidelijker ge hoor vonden bij de Nederlandse kiezer.
Een periode ook waarin zij het dragen van regeringsverantwoordelijkheid niet schuwde, ook als dat inhield het nemen van onaangename, maar noodzakelijke maatregelen.

En dat dragen van die verantwoordelijkheid zullen wij nimmer schuwen, ook als dat betekent dat wij - tijdelijk uiteraard - wel eens wat aan kiezersgunst verliezen.

4. De VVD is steeds de problemen tegemoet getreden op haar eigen wijze.

of het nu betrof de periode van herstel van de jaren vijftig,

de consolidatie daarvan in het begin van de jaren zestig.

gevolgd door het protest,

de verwarring en teleurstelling van eind zestig - begin zeventig.

de economische teruggang in de jaren zeventig.

en ook nu nog met de problemen van de tachtiger jaren.

Wij sluiten nimmer de ogen voor de werkelijkheid, maar wij geven ons ook niet over aan sombere toekomstverwachtingen.

Wij hebben vertrouwen in een kansrijke toekomst, omdat wij vertrouwen in de zelfstandige kracht van mensen.

5. Maar laat ik nog even met U teruggaan naar die jaren vlak na de Tweede Wereldoorlog, "na de oorlog" zoals mensen van mijn generatie zeggen.

In die vijf donkere oorlogsjaren maakten wij kennis met armoe, maar vooral met onderdrukking, met beknotting van de vrijheid, met ontkenning van menselijke, waarden, met afschuwelijke vormen van racisme.

Die jaren na die oorlog was er veel te doen, herstel van een vrije maatschappij, opbouw van alles wat vernietigd was, het herstel van de parlementaire democratie, de opbouw van Europa, het weerstaan van nieuwe bedreigingen van de wereldvrede.

Er was zoveel te doen, de handen moesten uit de mouwen.

En wij hadden nog geen weet van milieuverontreiniging, van verkeerscongesties, van genetische manipulatie, van de informatiemaatschappij.

Het was de tijd dat Radio 3 nog niet bestond,

6. In het politieke krachtenveld van na de oorlog was de Vrijzinnig Democratische Bond verdwenen; velen - waaronder Oud - waren overgestapt naar de Partij van de Arbeid.
De Liberale Staatspartij was opgevolgd door de Partij van de Vrijheid, al distancieerden velen in die partij zich van de voorgangster.
Oud raakte snel teleurgesteld in de Partij van de Arbeid; hij kon zich niet vinden in het klimaat en de cultuur van die partij, maar bovenal verzette hij zich toen reeds te gen de gedachte van wat wij nu noemen de 'maakbare samen-leving ' .
Zijn oproep om te komen tot een nieuwe, vooruitstrevende partij vond gehoor.
En het resultaat was het opheffen van de Partij van de Vrijheid, en de oprichting van de VOLKSPARTIJ VOOR VRIJ HEID EN DEMOCRATIE.
Heel uitdrukkelijk 'volkspartij' omdat zij immers de be langen van alle maatschappelijke groeperingen behartigt.
En dat doen wij nog steeds.
En wij zijn daar trots op.

7. Ongeacht al datgene wat Stikker en Oud vanuit hun respectieve visies hebben betekend, is dit misschien nog wel het allerbelangrijkste wat zij tot stand hebben gebracht: één huis voor alle liberalen', waar er tot dan toe steeds sprake was van een 'verdeeld huis’.
Een huis waarin alle liberalen zich thuis voelen; waar verschillen van mening kunnen heersen die gerespecteerd worden en waarover gediscussieerd wordt om zo tot een ge-meenschappelijk standpunt te komen.
En dat is nog steeds zo, ondanks rimpelingen die zich, ook in het recente verleden, voordeden.

8. Het is een huis dat nog immer rust op drie fundamenten.

neergezet door Stikker: vrijheid, verantwoordelijkheid en

sociale rechtvaardigheid; later aangevuld met verdraag-
zaamheid en gelijkwaardigheid.
Het zijn leidende beginselen geworden, die het doen en
laten van de VVD zouden gaan beheersen, die onder steeds
wisselende omstandigheden onze koers bepaalden en dat nog
steeds doen.
Vanuit die optiek biedt de VVD een politiek onderdak, los
van levensbeschouwing, aan al diegenen die de individuele
ontplooiingsmogelijkheden stellen boven collectivistische
verlangens, en dat niet alleen doen voor zichzelf maar
voor een ieder in onze samenleving.
Oud zei het zo: "Wij zeggen dat het individu in de maat
schappij in de eerste plaats komt, en dat het in laatste
instantie altijd gaat om de mens".
9. Ik wil daar aanstonds aan toevoegen dat het recht om te streven naar persoonlijke vrijheid niet op zichzelf kan
staan; dit recht brengt de plicht mee om er voor te zorgen
dat al diegenen die deze vrijheid thans nog niet bezitten
deze kunnen verkrijgen.
En ik doel hierbij niet uitsluitend op onderdrukten van
dictatoriale regimes, of mensen uit landen waar vrijheid van meningsuiting niet bestaat;
neen, ik heb vooral die
mensen op het oog voor wie de materiële en sociale omstan-
digheden het onmogelijk maken dat zij zich waarlijk vrij
voelen, die mensen die zich in onze maatschappij in hun
dagelijks leven bedreigd voelen.
'De ware vrijheid luistert naar de wetten' zei Thorbecke;
ik zeg daarbij juist ook naar wetten van verantwoordelijk
heid en sociale rechtvaardigheid.

Dat is onze verantwoorde vrijheid: voorwaarden scheppen
opdat een ieder zich waarlijk vrij kan voelen.

10. Voortdurende bezinning op de uitwerking en toepassing van
beginselen is essentieel voor een politieke partij
Omdat die beginselen richtsnoer zijn voor onze politieke
daden.
Wij werkten mee aan de opbouw van de verzorgingsstaat. Maar constateerden ook
eerder dan anderen de negatieve
gevolgen van het te ver doorvoeren daarvan: de financiële
consequenties: de ontstane regelgeving en bureaucratise-
ring, die een potentieel gevaar opleveren voor onze demo-
cratische verworvenheden.
Het creëren van afhankelijkheidsgevoelens waar zij niet
bedoeld zijn.
Het ontstaan van een mentaliteit die alle problemen bij de
overheid deponeerde, waar eigen inzicht en initiatief naar
de achtergrond werden gedrongen.
11. Het was Koos Rietkerk, die dit nu 10 jaar geleden duidelijk verwoordde met de tijdgeest als symbool van een immer veranderende samenleving, en de plicht van politieke partijen om hun inzichten voortdurend te toetsen aan die samenleving, om de problemen van de toekomst in te zien en
oplossingen te formuleren.
De VVD is een toekomstgerichte partij.
Zij is niet tevreden met het bereikte, en streeft voortdu-
rend verbetering na.
Zij presenteert geen onbereikbaar ideaalbeeld, geen uto-
pie maar tracht de samenleving te beïnvloeden naar eigen
inzichten.
12. Aan het einde van deze regeerperiode liggen de jaren ne
gentig: door sommigen verwachtingsvol tegemoetgetreden,
door anderen gevreesd wegens de grote veranderingen die
zich in de maatschappij zullen voltrekken.

Wij zien het als onze taak aan die maatschappij vorm te geven; door de ontwikkeling van de zelfstandige kracht de vrees weg te nemen dat men hulpeloos die ontwikkeling zal moeten afwachten.
Zoals in Liberaal Bestek verwoord staat kan dat bereikt worden door het bieden van kansen aan een ieder die daar van gebruik wil maken.
Kansen om mee te werken, om mee te praten en mee te be slissen in een maatschappij die werkelijk rechtvaardig is.
Zelfdenkende kritische mensen, die met hart en ziel inhoud willen geven aan de menselijke waardigheden.

13. In dit verband nog een enkel woord over het Liberaal Be stek.
Het is een discussiestuk voor de leden. Met dit stuk in de hand praten zij met elkaar over de toekomst. Het past daarbij niet aan Hoofdbestuur en fracties om zich in het openbaar over de inhoud uit te laten.
Dit bevreemdde velen; maar zo werkt dat bij ons.
Instemming of afkeuring hieruit afleiden is bezijden de werkelijkheid.
En tot de, leden zég ik: het woord is thans aan U; de commentaren zijn boeiend, maar laat U zich in Uw eigen discussie daardoor niet afleiden

14. Dames en heren, wat moet ik U, wat moet ik de partij toe wensen op zo'n veertigjarig feest. Nog eens veertig jaren?
Jazeker, maar er is meer.
Ik zei het al eerder. Haya van Someren hield ons voor, dat liberalisme iets is om je leven lang voor te vechten.
Ik wil er aan toevoegen: om in te geloven!
Uw aanwezigheid hier bewijst hoezeer U het met haar woorden eens bent: Dat de partij het elan bezit, het enthousiasme en de overtuiging van de eigen beginselen om dat waar

te maken. Nu, en in de toekomst!

G/Wu/28-I-1988/0059W